

Elim deb, yurtim deb yonib yashash kerak!

Turkiston

1925-yildan chiqqan boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2014-yil 22-yanvar, chorshanba № 6 (15748)

Navqiron avlod so'zi

МАҲСУЛОТЛАР ТУРИ ҲАМ, СИФАТИ ҲАМ ОРТАДИ

Президентимизнинг мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириши якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасини тинглаб, мана шундай катта корхонада ишлаётганимдан фахрланиб кетдим. Негаки, сўнгги йилларда мамлакатимиздаги кўплаб корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнини модернизациялаш ва янгилаш, замонавий инновацион технологияларни жорий этиши натижасида дунё бозорида беллаша оладиган маҳсулотлар тайёрланмоқда.

Ахир, ўйлаб кўрайлик, бир неча йил олдин Ўзбекистонда мобиль телефонлар, модем ва телевизорлар, электрон ҳисоблагичлар, энергияни тежайдиган диодли ёруғлик лампалари ишлаб чиқарилади, деса, бу гап бироз муболага бўлиб туюларди. Бугун булар рўёбга чиқмоқда. Бунинг учун юртимизда янги ишлаб чиқариш комплекслари, корхона ва фабрикалар ишга тушириляпти.

Биргина Тошкент вилоятида барпо этилаётган «Ангрен» маҳсус индустриал зонасини олайлик. Бу ерда қисқа муддат ичида юксак технологиялар асосида турли хилдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Масалан, янги шакар заводи қурилди. Эндиликда бундай замонавий корхоналарда кўплаб ёш кадрлар иш билан таъминланади.

Мен 2004 йилда Тошкент давлат техника университети, 2010 йилда Москва пўлат ва қоришмалар институтининг магистратура босқичини тамомладим. 2005 йилда «Ўзметкомбинат» ОАЖ пўлат эритувчисига ёрдамчи бўлиб ишга кирдим. Айни кунда пўлат эритиш цехи устаси вазифасида ишляпман. Корхонада 2010 — 2011 йилларда оралик қозонларнинг қопқоқларини ва қабул қилиш қудуқларини такомиллаштириш лойиҳасини амалга ошириб, оралик қозонлардан фойдаланиш муддатини икки ярим барабарга оширишга эришдик. 2012 йили режадаги 624 минг тонна ўрнига 643 минг тонна пўлат кўйиб, режани 103 фоизга бажардик ва корхонага 11,2 миллиард сўм қўшимча даромад келтирдик. Цехимизда ишлаб чиқариш жараёнининг такомиллаштирилиши натижасида 3,7 миллиард сўмлик табиий газ, электрод ва бошқа материалларни тежашга эришилди. Ўтган йили «Суюқ пўлатни вакуумлаштириш қурилмасини ўрнатиш билан пўлатни қайта ишлаш агрегатини такомиллаштириш хисобига ишлаб чиқариш қувватини ошириш» лойиҳасини ишлаб чиқдик. Ушбу лойиҳа асосида, қолаверса, мамлакатимизда биз, ёш мутахассисларга қаратилаётган эътибор натижасида Швейцария, Германия ва Италия давлатларида пўлат эритиш технологиялари бўйича малака ошириб қайтдим. Орттирган билим ва тажрибам лойиҳани амалиётга татбиқ этишга ёрдам берди. Натижада маҳсулотларимизнинг сифати янада ортади, хориждан келтирилаётган айрим маҳсулотлар эса маҳаллийлаштирилган ҳолда ишлаб чиқарилади.

Президентимизнинг «Юқори натижаларга эришган бир гуруҳ иқтидорли ёшларни мукофотлаш тўғрисида»ги фармони биноан ўтган йили «Шухрат» медали билан тақдирландим. Бу ҳаётимдаги энг қувончли ҳодиса бўлди. Мамлакатимиз тараққиётига оз бўлса-да, қўшаётган меҳнатим мана шундай юксак мукофотга муносиб кўрилганидан бағоятда хурсандман. Бундай рағбатдан янада руҳланиб, янги марралар сари дадил интиламан. Зеро, шу юрт, шу Ватан — бизники, унинг тараққиёти эса фарзандларимиз камалига хизмат қилажак.

Орзимурод ЭРМАНОВ,
«Ўзметкомбинат» ОАЖ пўлат эритиш цехи устаси, «Шухрат» медали соҳиби

2014-yil — Sog'lom bola yili

Yoshlarga oid davlat siyosati — amalda

МУНОСИБ БЎЛИШ САОДАТИ

Ҳар қандай жамиятнинг равнақи кўп жиҳатдан ёшларнинг салоҳияти, билими, интилиши ҳамда улар учун яратилган шароит ва имкониятларга боғлиқ. Шу маънода Президентимиз раҳнамолигида ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, интеллектуал ва илмий салоҳиятини юксалтириш, истеъдодли, изланувчан, ташаббускор ёшларни рағбатлантиришга қаратилаётган алоҳида эътибор биз, ёш авлод вакиллари бехад мамнун этади.

Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси «Ёшлар» телеканали орқали намойиш этилаётган «Ўзбекистонда ёшларга оид давлат сиёсати» тўғрисидаги видеороликни кўрар эканман, яратилаётган имкониятлардан оқилона фойдаланиб, улкан ютуқларга эришаётган тенгдошларимга ҳавасим келди. Мен ўқийётган Урганч

давлат университетидан етти минг нафарга яқин талаба замонавий шароитларда таълим-тарбия олмақда. Икки юзга яқин профессор-ўқитувчилар турли фанлардан чуқур ва пухта билим бермоқда. Унга яқин тенгдошларим турли давлат стипендиялари соҳиби бўлган. Бундай рағбатлантиришлар талабаларни янада излаши ва интилишга, ри-

вожланган давлатлардаги тенгдошларидан кам бўлмасдан, юксак ютуқ ва марралар сари дадил ҳаракат қилишга ундайди. Мен ҳам ана шулар сафида бўлишга ҳаракат қилмоқдаман. Бунинг учун таълим масканимизда барча шароитлар мавжуд. Аудиториялар замонавий ўқув жиҳозлари билан таъминланган. Илмий, бадиий адабиётларга бой ахборот-кутубхона маркази ихтиёримизда. Талабалар тураржойи таъмирдан чиқарилиб, барча қулайликлари билан ёшларга топширилди. Университет ҳудудида бепул Wi-Fi тизими йўлга қўйилган, узлуксиз интернет тармоғига уланган.

Талабалар ўртасида турли танлов ва мусобақалар мунтазам ташкил этилади. Ёшларни Ватан тараққиётига муносиб ҳисса қўшишдек ягона мақсад атрофида бир-

лаштирадиган кенг қамровли лойиҳалар, фестивал ва анжуманлар тез-тез ўтказиб турилади.

Айни пайтда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари ёшларнинг ҳар томонлама барқарор вояга етиши йўлида хизмат қилмоқда. Масалан, Урганч шаҳридаги очик ва ёпиқ спорт манежлари, сузиш ҳавзалари, Хоразм спорт мажмуаси қайта реконструкция қилинмоқда. Барча маҳалла ва қишлоқларда спорт ва болалар майдончалари барпо этилмоқда.

Бир сўз билан айтганда, биз мана шундай беқийс ғамхўрлик ва эътиборга муносиб бўлишга интилоқдамиз.

Анвар ОДАМОВ,
Урганч давлат университети иккинчи курс талабаси (Ўза)

Hududlardan mujdalar

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ

Нукус шаҳар ҳокимлигида «Камолот» ЁИХ шаҳар кенгаши-нинг навбатдаги ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда делегатлар, Ҳаракатнинг Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши ходимлари ҳамда ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштирок этди. Дастлаб Ҳаракатнинг Нукус шаҳар кенгаши фаолияти ва амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар ҳақида ҳисобот берилди. Конференция делегатлари овоз бериш йўли билан «Камолот» ЁИХ Нукус шаҳар кенгаши раислигига Мийрат Қосимовни қайта сайлади.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

Жаркўргон туманидаги «Минор» қишлоқ фуқаролар йиғинида уюшмаган ёшлар ўртасида футбол мусобақаси ташкил этилди.

Туман ҳокимлиги, туман прокуратураси, маданият ва спорт ишлари бўлими, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси туман бўлими, «Камолот» ЁИХ ҳамда «Маҳалла» хайрия жамоат фонди бўлими ҳамкорлигида ўтказилган мусобақада «Минор» ҚФЙга қарашли саккизта маҳалла ёшларидан иборат жамоалар майдонга тушишди. Қизғин беллашувлар натижасида Алишер Навоий номидаги маҳалла фуқаролар йиғини ёшлари биринчи ўринни қўлга киритди.

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

Вилоятдаги ҳарбий қисмда «Миллий армиямиз: кеча ва бугун» мавзуида байрам тадбири ташкил этилди.

Тадбирда Шовот туманидаги 40-мактаб ўқувчилари ҳарбий қисм фаолияти билан танишишди. Ҳарбий хизматчилар билан ота-оналар учрашуви ҳам ташкил этилиб, улар учун концерт дастури намойиш этилди.

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ

Вилоятдаги 5-болалар ва ўсмирлар спорт мактабида Соғлом бола йилига бағишлаб эркин кураш бўйича вилоят очик биринчилиги ташкил этилди.

Ҳаракатнинг вилоят кенгаши, Хотин-қизлар кўмитаси, маданият ва спорт ишлари бошқармаси, «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармаси, вилоят маънавият тарғибот бўлими ҳамкорлигида ўтказилган мусобақада 1995 — 1997 ва 1998 — 2005 йилларда туғилган қизлар ўзаро беллашди.

ЮТУҚЛАР, КАМЧИЛИКЛАР, РЕЖАЛАР

Ўтган йили «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати қошидаги «Ўқув-услубий марказ» нодавлат таълим муассасаси мутахассислари Ҳаракатнинг ўрта махсус таълим муассасаларидаги бошланғич ташкилотлари етакчилари учун услубий қўлланма яратди. Эндиликда ушбу қўлланма бошланғич ташкилотлар кенгаши ва уларнинг ёш етакчиларига фаолиятнинг норматив ҳужжатларини ўзлаштириш, ёшлар билан самарали ишлаш борасида профессионал хусусиятларни шакллантиришга ёрдам беради.

Умуман олганда, бу каби хайрли ишлар мазкур муассасанинг ўтган йилги фаолиятида кўп бўлди. Бу ҳақда кўп гапириш мумкин. Биз эса уларни бир мақолага сиғдиришга ҳаракат қилдик.

«Ўқув-услубий марказ» нодавлат таълим муассасаси ходимлари «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг корхона, ташкилот ва меҳнат жамоаларидаги ҳамда олий таълим муассасаларидаги бошланғич ташкилотлари етакчилари учун тайёрланган услубий қўлланмани яратиш жараёнида иштирок этишди. Шу кунларда мазкур услубий қўлланмалар «Янги аср авлоди» нашриётида чоп этилиш арафасида.

Таълим муассасаси мутахассислари «Мактаб ўқувчилари орасида интеллектуал ўйинларни ташкил қилиш ва ўтказиш бўйича» ҳамда «Ёшлар ташкилотининг имижиси ва муносабатлар мажмуаси» номли услубий қўлланмаларни ишлаб чиқди. Ушбу қўлланмалар етакчиларга ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этишга, билимини ошириш, иқтидорини намоён этишга катта ёрдам беради.

Албатта, бундай қўлланмаларни тайёрлаш ўз-ўзидан бўлмайди. Қолаверса, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати тизимида турли соҳа мутахассислари фаолият кўрсатади. Шу боис уларнинг ёшлар билан ишлаш кўникмасини ошириш, ёшлар сиёсати оид қонун ҳужжатларидан хабардор этиш, Ҳаракат фаолияти билан таништириш ҳамда бошқарув маданияти, шунингдек, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлардан воқиф этишда ушбу таълим муассасасининг алоҳида ўрни бор. Умуман олганда, янги таълим муассасаси ташкил этилиши билан Ҳаракат тизимларидаги кадрлар малакасини оширишнинг ўзига хос норматив базаси шакллантирилди.

Эслатиб ўтамиз, 2013 йилнинг июнь ойидан тўлиқ иш бошлаган ушбу таълим муассасаси Ҳаракат Марказий Кенгаши, унинг ҳудудий ва маҳаллий тизимлари раҳбарлари ва масъул ходимлари, бошланғич ташкилотлар етакчилари, фаоллари иш самарадорлигини ошириш тизимини ривожлантириш, ёшларнинг ижтимоий фаолигини оширишга қаратилган илмий-тадқиқот ва услубий таъминот ишларини ташкил этиш, зарур илмий-услубий манба ва қўлланмалар яратиш, шунингдек, ти-

зимда мунтазам равишда кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш мақсадида ташкил этилган эди. Ҳозирда «Ўқув-услубий марказ» нодавлат таълим муассасасида кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш, услубий ва ахборот-ресурс бўлимлари фаолият кўрсатмоқда.

БИЛИМ, КўНИКМА ҲОСИЛ БўЛАЯПТИ, НАТИЖА ЭСА...

Ўқув-услубий марказ «Камолот» ЁИХ тизимларида фаолият олиб бораётган кадрлар малакасини ошириш учун турли мавзуларда тизимли ўқув-семинарлар ўтказиб келаяпти. Ўтказилаётган семинарлар самарали ва фойдали бўлиши учун турли соҳа вакиллари ҳам жалб этиляпти. Шу ўринда таълим муассасаси илк ўқишларни ташкил этганини таъкидлаш керак. Жумладан, Ҳаракатнинг ҳудудий кенгашлари раис ўринбосарлари, «Камал» болалар ташкилоти раислари ҳамда ташкилий, кадрлар ва ахборот-таҳлил бўлими мудирилари учун мўлжалланган ўқув-семинарда VI ҳисобот-сайлов конференцияларини ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ зарур билим ва тавсиялар берилди. Унда семинар иштирокчилари учун «Камолот» ЁИХ туман, шаҳар ва вилоят кенгашларининг навбатдаги — VI конференциялари ҳамда бошланғич ташкилотлар ҳисобот-сайлов йиғилишларини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича ҳужжатлар тўплами махсус қўлланма шаклида ишлаб чиқилган эди. Бугун мазкур қўлланма ва семинар Ҳаракатнинг туман ва шаҳар кенгашларида бўлиб ўтаётган ҳисобот-сайлов конференцияларида ўзининг амалий натижасини кўрсатмоқда.

— Бундай ўқув-семинар Ҳаракатнинг вилоят кенгашлари раислари учун ҳам ташкил этилди, — дейди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати қошидаги «Ўқув-услубий марказ» нодавлат таълим муассасаси ижрочи директори Дилфуза Шодиева. — Ушбу семинарда юқоридаги мавзулар билан бир қаторда, ёшларимизни турли ёт гоёлар таъсиридан сақлаш, улар онгига миллий маънавиятимиз ва қадриятларимизни сингдиришда маънавий-маърифий тадбирларнинг ўрни ва роли, ёшларни «оммавий маданият», субмаданият каби салбий иллатлар таъси-

ридан сақлашга оид мавзуларда дебатлар ташкил этилди. Мутахассисларимиз Ҳаракатнинг умумтаълим мактабларидаги бошланғич ташкилотлари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларидаги бошланғич ташкилотлари, олий таълим муассасаларидаги бошланғич ташкилотлар ҳамда корхона, ташкилот ва муассасалардаги бошланғич ташкилотларнинг республика форуми ва «Энг намунали бошланғич ташкилот» кўрик-танловининг якуний босқичларида қатнашиб, БТ етакчиларига ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказиш, бошланғич ташкилотлар ва уларнинг кенгаши ишини ташкил этиш, лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва лойиҳавий бошқарув бўйича маълумотлар беришди.

Бошланғич ташкилотлар етакчилари ёшларнинг ҳуқуқий-сиёсий маданиятини оширишга, уларда «оммавий маданият»га қарши курашиш имунитетини шакллантира оладими? Ўқув-услубий марказ ана шундай саволларга БТлар «ҳа», дея жавоб бериши учун олий таълим муассасаларидаги бошланғич ташкилотлар етакчилари учун ўқув-семинар ташкил этди. Унда ёшларнинг интилишлари, қизиқишлари ва муаммоларини аниқлашда социологик сўровларни ўтказиш усуллари ва талаблари, уларнинг турлари, технологияси, «Етакчилик» назарияси ва амалиёти, «Замонавий етакчининг социал қиёфаси» каби мавзуларда машғулотлар ўтказди.

ЯХШИ ҚўЛЛАНМА — САМАРАЛИ ИШ БЕЛГИСИ

Ўқув жараёнини услубий йўналишсиз тасаввур этиб бўлмайди. Бу йўналишда амалга оширилаётган ишлар ўқув жараёнининг самарадорлигини ошириш баробарида, қуйи тузилмаларнинг фаолиятини тартибга солиш, уларнинг ишини методологик жиҳатдан ташкил этиш имконини беради. Шу мақсадда таълим муассасасининг услубий бўлимида «Камолот»чилар учун турли ўқув-услубий қўлланмалар тайёрланмоқда.

— Ўз навбатида мазкур қўлланмалар етакчиларнинг энг яқин кўмакчиси айланмоқда, — дейди Дилфуза Шодиева. — Услубий қўлланмаларнинг дастлабки талқини ишлаб чиқилгандан кейин бевосита ушбу соҳаларда фаолият юритаётган йирик бошланғич ташкилотлар етакчилари иштирокида ўтказилган давра суҳбатларида муҳокама қилинди ва уларнинг фикр-мулоҳазалари ўрганилди. Етакчилар билан ўтказилган мулоқотлар жараёнида уларни қизиқтираётган масалалар ва муаммолар ўрганилиб, уларни бартараф этишга оид тавсиялар қўлланмаларга киритилди.

Таълим муассасасининг ахборот-ресурс маркази тайёрлаётган методик қўлланмалар эса Ҳаракат тизимидаги кадрлар малакасини ошириш учун ташкил этила-

ётган ўқув-семинарлар самарадорлигини янада оширомоқда. Шунингдек, бу ерда «Камолот»чиларнинг иш фаолиятига кўмакчи мультимедиа маҳсулотлари яратилмоқда. Ахборот-ресурс марказида услубий таъминот, ўқув технологиялари, тест материаллари, илмий ишланмалар ва бошқа йўналишларга оид базалар шакллантирилиб, янгиланган бўрилмоқда. Марказнинг тўғри танланган адабиётлар, услубий қўлланмалар ва ишланмалар билан бойитилганлиги машғулотларда ўтилган мавзуларни мустақамлаш, мустақил ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш имконини берапти.

— Шу кунга қадар таълим муассасаси кутубхонаси беш юз эллика яқин китоблар билан бойитилди, — таъкидлайди Дилфуза Шодиева. — Кутубхонанинг маънавият, миллий ғоя ва мафкура, бошқарув маданияти, ҳуқуқ, иқтисодиёт, социология, психология ва бошқа йўналишларга оид китоблар билан таъминланишида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурдаги Давлат бошқаруви академияси, Республика Маънавият тарғибот маркази, Миллий ғоя ва мафкура илмий-амалий маркази катта ёрдам берди. Уларнинг сафини янада кенгайтириш учун «Шарқ зиёкори», «Ўзбекистон», Фафур Фулом номидаги нашриёт ижодиёт уйи, «Адолат», «Янги аср авлоди» сингари нашриётлардан олтмиш номдаги китоблар харид қилинди. Ахборот-ресурс маркази қошида видео ва фонотека ишларини ташкил этиш учун Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ёшларга оид ўн битта кўрсатув ва роликларни, «Наврўз» FM радиоси ёшлар маънавиятига оид 45 та радиороликни тақдим этди. Бундан ташқари, етмишта бадий, ҳужжатли ва ўқув-оммабоп фильмлар сотиб олинди.

КЕЛГУСИ РЕЖАЛАР

Таълим муассасаси вакилларининг қайд этишича, энг биринчи ютуқ — таълим муассасаси ўз фаолиятини юрита бошлагани. Асосий камчилик сифатида 2013 йил давомида малака ошириш курсларининг ташкил этилмаганини кўрсатиш мумкин. Бундан ташқари, белгиланган иш режасининг тўлиқ бажарилмаганлиги, ташкилот фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ ташкилий жараёнларнинг чўзилиб кетганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш лозим. Эндиликда таълим муассасаси биринчи навбатда ходимларнинг билим ва малакасини мунтазам равишда ошириб боришни кўзламоқда. Қолаверса, 2013 йилда йўлга қўйилган камчиликларни бартараф этиш, иш режасида кўзда тутилган барча бандларнинг ижросини таъминлашга эришиш ташкилот ходимларининг олдида турган асосий вазифалар саналади.

Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбири

«Kamolot»da hisobot-saylov konferensiyalari

ФАОЛИЯТ ҚИЗҒИН МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

Тошкент шаҳри. Чилонзор туманидаги 1-Тошкент педагогика коллежида Ҳаракатнинг туман кенгаши ҳисобот-сайлов конференциясини ўтказди.

Ҳаракатнинг Чилонзор тумани кенгаши 2013 йили Тошкент шаҳри бўйича энг намунали туман кенгаши бўлган эди. Демак, иш фаолияти ҳам шунга муносиб. Бу фикрни конференцияда Ҳаракатнинг туман кенгаши фаолиятига баҳо берганлар ҳам тасдиқлашди. Шу боис конференция делегатлари амалдаги раис Баҳодир Зиёвиддинов номзодини бир овоздан маъқуллашди.

Конференция якунида Чилонзор тумани ҳокими Фани Исмоилхўжаев сўзга чиқиб, Ҳаракатнинг Чилонзор тумани кенгаши ўтган даврда ўрнатилган қилиб кўрсатишга аризилик ишларни амалга оширганлигини, келгусида ҳам илғор тажрибаларни таълим муассасаларида жорий этиш лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Саломат ХАЛИЛОВА

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ. Бугун Жиззах вилоятида Ватанимиз тараққийнинг яққол нишонлари кўзга ташланади. Ҳар жабҳада ишлар қизғин. Онгу тафаккурдаги ўзгаришлар юрт фаровонлигини, тинчликдек азиз неъматни қадрлашдек эзгу туйғуларга қаратилган. Ёшлар хатти-ҳаракатидан кўп нарсани илғаш мумкин: улар ўқиб-изланмоқда, хорижий тилларни ўрганиш мақсадида турли марказларга қатнамоқда, касбу ҳунар ўрганмоқда. Ёшларимизнинг жуда кўпчилиги улкан мақсадларга эришишда «Камолот»ни ўзига суюнчиқ деб билади. Асосий ютуқларини «Камолот» билан боғлагиси келади. Шундай экан, Жиззах вилоятида ўтадиган ҳар қандай ёшлар тадбири ўзига хос тарзда қизиқарли, уюшқоқлик билан ўтади. Уларни бу даражада бирлаштирган мақсад бор. У ҳам бўлса, Ватан тараққий ва келажаги йўлидаги эзгу ниятидир.

Жиззах тумани вилоятда аҳоли сони жиҳатидан энг катта тумандир. Туманининг иш

ва юмушлари ҳам шунга яраша. Шунга қарамай, туман кенгаши томонидан олиб борилаётган ишлар вилоятда, қолаверса, республикада миқёсида ҳам эътироф этилади. Туман ҳокими Акмал Абдуллаев «Камолот»чиларга ҳар доим кўмакчи ва маслаҳатчи. Бундай иш тутумидан одамнинг ҳаваси келади, албатта. Бугун туманда тўққизта касб-ҳунар коллежи, 59 та умумтаълим мактаби фаолият кўрсатади. Уларда қарийб ўттиз саккиз мингга яқин ўғил-қиз таҳсил олмоқда. Турли таълим муассасалари, меҳнат жамоаларида жами 78 та бошланғич ташкилот бўлиб, унинг аъзолари 20 минг нафардан зиёд.

Маълумки, жойларда «Камолот» ЁИХ туман кенгаши раисининг VI конференциялари бошланди. Ушбу конференцияни вилоятда намунали кенгаши сифатида Жиззах тумани бошлаб берди.

Жиззах туманидаги болалар мусиқа ва санъат мактабида «Камолот» ЁИХ туман кенгашининг VI конференцияси

Сирдарё вилояти. Сирдарё туманидаги 12-болалар мусиқа ва санъат мактабида Ҳаракатнинг Сирдарё тумани кенгашининг навбатдаги ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Унда делегатлар, «Камолот» ЁИХ Марказий Кенгаши ва вилоят кенгаши вакиллари, Сирдарё тумани ҳокимлиги ходимлари, ҳамкор ташкилотлар иштирок этди.

Дастлаб делегатлар «Камолот» фаолларининг кўргазмалари билан танишишди. Конференцияда «Камолот» ЁИХ Сирдарё тумани кенгаши ва назорат-тафтиш комиссиясининг ўтган даврдаги фаолияти юзасидан ҳисобот тингланб, келгусида амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар кўриб чиқилди. Ҳаракатнинг Сирдарё тумани кенгаши раиси Ботир Хўжаев келгуси режалар, тақлиф ва камчиликлар ҳақида маъруза қилди.

«Камолот» ЁИХ Сирдарё тумани кенгашининг янги таркиби сайланди ҳамда делегатлар берган овозга кўра, амалдаги раис Ботир Хўжаев қайта сайланди. Конференция якунида Ҳаракатнинг Сирдарё вилояти кенгашининг ҳисобот-сайлов конференциясига йигирма нафар делегат сайлаб олинди.

Элёр ЖҰРАЕВ

Хоразм вилояти. Боғот туманида ҳам ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Унда туман ёшлари ишонч билдирган делегатлар Ҳаракатнинг туман кенгаши ўтган икки ярим йил давомида амалга оширган ишларга баҳо беришди. Йўл қўйилган камчилик ва муаммолар таҳлил қилинди ҳамда келгусида амалга ошириладиган ишларнинг устувор йўналишлари белгилаб олинди.

Барча масалалар кўриб чиқилгач, «Камолот» ЁИХ Боғот тумани кенгаши раислигига номзод сифатида кўрсатилган Отажон Матниёзов бир овоздан боғотлик ёшларнинг етакчиси этиб сайланди.

Конференцияда Ҳаракатнинг Хоразм вилояти кенгаши раиси Мансур Машарипов ҳамда Боғот тумани ҳокими Рўзибой Бекчанов сўзга чиқиб, Ҳаракат фаолиятига ўз фикрларини билдирди.

Шахло САФАШЕВА,
«Камолот» ЁИХ Хоразм вилояти кенгаши етакчи мутахассиси

бўлиб ўтди. Унда «Камолот» ЁИХ мутасаддилари, ўқувчи-ёшлар, бошланғич ташкилот етакчилари, ОАВ ходимлари иштирок этишди.

Дастлаб конференция ишида туман кенгаши раиси Нуриддин Холматовнинг туман кенгашининг ўтган даврдаги умумий фаолияти бўйича ҳисоботи тингланди. Вилоят кенгаши раиси Азамат Дарзонов амалга оширилиши лозим бўлган навбатдаги вазифалар юзасидан маъруза қилди.

— Ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, муносиб рағбатлантириш мақсадида қатор лойиҳалар, учрашувлар, тадбирлар ташкил этиб келинмоқда, — дейди Нуриддин Холматов. — «Сиз қонунни биласизми?», «Аждодлар мероси — келажак пойдевори», «Иқтидорим — истиқболим», «Камолот» қизлари», «Спорт — саломатлик гарови» каби тадбирлар шулар жумласидан. Туманимиз ёшлари ҳар жабҳада ўзларининг фаолликларини намоиш этишмоқда.

Конференция ишида «Ка-

молот» ЁИХ Жиззах тумани кенгашининг раҳбар органлари назорат-тафтиш комиссиясини сайлаш, «Камолот» ЁИХ Жиззах вилоят кенгашининг навбатдаги конференциясига делегат сайлаш, Жиззах тумани кенгашининг раисини сайлаш каби масалалар кўриб чиқилди. Амалдаги раис Нуриддин Холматов Жиззах тумани кенгаши раислигига қайта сайланди.

Тадбирда «Ташаббус — 2012» кўрик-танлови республика босқичининг «Энг яхши тадбиркор аёл» номинацияси ғолиби Дилноза Туропова, «Камалак юлдузлари» болалар ижодиёти фестивалининг республика босқичи ғолиби, ёш ёғоч ўймакор уста Бунёд Зойиржонов ва бошқа илғор ёшлар сўзга чиқишди ва эришган муваффақиятларини «Камолот» билан боғлашди.

Кун тартибидаги кўриб чиқилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

Шоди ОТАМУРОД,
«Turkiston» муҳбири

Hududlardan mujdalar

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Ҳаракатнинг Чилонзор тумани кенгаши «Ўзбек ўғлонлари — Ватан таянчи» лойиҳасини амалга оширди.

Лойиҳа доирасида ёшлар, ҳарбийлар ҳамда оналар иштирокида «Армия — юрт таянчи», «Мардлар кўриқлайди Ватани», «Аскар оналарини шарафлаймиз», «Ёшлар — юрт таянчи» мавзуларида маънавий-маърифий тадбирлар ўтказилди. Шунингдек, бир гуруҳ ёшларнинг «Ватанга қасамёд» ҳайкали ва Куролли Кучлар музейига саёҳати ташкил этилди.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ

Вилоятда тўрт босқичли «Камолот» шахмат тахтаси турнирининг дастлабки саралаш босқичи ўтказилди.

Ҳаракатнинг вилоят кенгаши, маданият ва спорт ишлари, халқ таълими, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими бошқармалари, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, вилоят шахмат федерацияси ҳамкорлигида ташкил этилаётган ушбу турнирнинг биринчи босқичи ўн тўққизта туман ва шаҳарда бўлиб ўтди. Унда эллик минг етти юз нафар шахматга қизиқувчи ёш иштирок этди.

ҚАШҚАДАРЕ ВИЛОЯТИ

Вилоят «Ёшлар маркази»да «Заковат» интеллектуал ўйини ташкил этилди.

Интеллектуал ўйинда ҳарбийлардан ташкил топган жамоалар ўз билимларини синовдан ўтказишди. Ҳарбийлар берилган саволларга тўлақонли жавоб қайтариш билан бирга, билим ва кўникмаларини ҳам кўрсатишди. Ғолиб жамоа ва фаол иштирокчилар «Камолот» ЁИХ вилоят кенгашининг диплом ва эсдалик совғаларига эга бўлишди.

СИРДАРЕ ВИЛОЯТИ

Гулистон шаҳридаги 16-мактабда футбол мусобақаси ташкил этилди.

Икки кун давом этган мусобақада 1997 — 2000 ва 2001 — 2004 йилларда туғилган ўсмирлардан ташкил топган йигирма бешта жамоа тўп тепишди. Қизғин беллашувлар якунида 1997 — 2000 йилларда туғилган болалар ўртасида «Баҳор — 2014» жамоаси ғолиб бўлган бўлса, 2001 — 2004 йилларда туғилганлар ўртасида «Guliston-city» жамоаси биринчи ўринни эгаллади. Ўйинда «Энг яхши дарвозабон», «Энг яхши ярим ҳимоячи», «Энг яхши ҳужумчи» номинациялари ғолиблари ҳам аниқланди.

Obod manzillar

БУНДА УЛҒАЯДИ СОҒЛОМ БОЛАЛАР

Халқимиз руҳиятида азалий бунёдкорлик хислати мужассам. Айниқса, мустақиллик йилларида бу олижаноб фазилат янада буй кўрсатиб, кенг қамров касб этмоқда. Хусусан, бу бунёдкорликларнинг қишлоқ жойларда амалга оширилаётгани, шаҳардагидан кам бўлмаган маънавий имкониятлар ва шароитлар яратилаётгани халқимизнинг эртанги кунга ишончини янада орттириб, сабъи-ҳаракатларига ўзгача куч, гайрат бахш этмоқда.

Бугун юртимизнинг барча ҳудудларида барпо этилаётган намунавий лойиҳалар асосидаги замонавий уй-жойларга кимлар ҳавас қилмайди, дейсиз. Қашқадарё вилоятида бўлганимизда, воҳада улкан бунёдкорлик ишларига гувоҳ бўлиш баробарида, кўплаб ёш оилаларнинг янги уйларга кўчиб ўтишидаги қувончларига шерик бўлдик.

Обод турмуш йилида Қашқадарё вилоятида салмоқли қурилиш-бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Чунончи, воҳадаги йигирма тўртта массивда 1050 та уй-жой барпо этилиб, 145,5 миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Айни пайтда ҳам бунёдкор-

лик ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда.

Намунавий лойиҳалар асосида қурилган уй-жойларни олиш истагини билдирган фуқароларнинг кўпчилиги ва улар томонидан бошланғич тўловлар ортиги билан амалга оширилиши натижасида Қарши — Шаҳрисабз йўналишидаги етти та массивда жами 145 та иморат қад кўтармоқда.

Косон туманининг «Бойгунди» ва «Наврўз» массивларида бўлиб, олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишдик.

«Наврўз» массивида тажрибали қурувчи Шавкат Саидов бошлиқ хусусий корхона жамоаси қисқа муддатда ўн та уйни фойдаланишга топширди. Янги хонадон

эгаларидан туман шифохонаси врачлари — Фазлиддин Қамаров ва умр йўлдоши Моҳира Мирзаева фарзандлари — Комронбек, Гулсанам, Самариддин билан сифатли қурилган янги уйга кўчиб ўтганидан мамнун.

— Уйимиз ажойиб, хоналари шинам, ҳар бир уй бекаси орзуидаги барча қулайликларга эга, — дейди уй бекаси Моҳира Мирзаева. — Бу уйга кўчиб ўтганимиздан буён фарзандларимизнинг ҳам кайфияти аъло. Юртимиздаги бундай гўзал ўзгариш ва ободликдан нафақат бизнинг, балки янги кўчиб ўтган барча юртдошларимизнинг қувончи чексиз. Бунинг учун Президентимиздан беҳад миннатдоримиз.

Аҳолининг яшаш шароитини янада яхшилаш,

оғирини енгиш, узоғини яқин қилиш мақсадида массивларда 26,8 километр ички йўл таъмирланмоқда. Шунингдек, яқин кунларда 35,1 километр сув, 31,3 километр электр, 44,2 километр газ тармоқлари ўрнатилиб, ўн учта инфратузилма объекти қурилади.

Намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилаётган уйлар бугун ҳар бир юртдошимиз орзуидаги файзли масканга айланмоқда. Кўплаб ёш оилалар янги уйларда катта ҳаётга пойдевор қўйиб, шириндан ширин фарзандларини воёга етказмоқда. Албатта, бундай уйларда, қулай шароитларда камолга етадиган болаларнинг орзу-мақсадлари ҳам юксак бўлади.

Шавкат КАРОМОВ

Ўқувчилар учун янгилик

Юртимизда мактаб ўқувчилари учун «Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси» номли луғат-маълумотномалар яратилди. Улардан 5 — 9-синфларда Конституцияни ўрганиш бўйича қўшимча ўқув адабиёти сифатида фойдаланиш мумкин.

Биринчи бўлиб янги адабиётлар билан депутатлар, ҳуқуқшунос мутахассислар, олимлар ва педагоглар танишдилар. Шу муносабат билан Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий маркази ва Халқ таълими вазирилик хамкорлигида «Соғлом авлодни шакллантиришда конституциявий-ҳуқуқий билимларнинг ўрни» мавзуида тадбир ташкил этилди.

Мамлакатимизда ёшларга таянч ҳуқуқий билим бериш, уларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтиришга алоҳида эътибор берилди. Умумтаълим мактабларининг бошланғич синфларида Конституция оламига саёҳат, Конституция алифбоси, юқори синфларда Конституция сабоқлари дарслари, шунингдек, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ҳуқуқшунослик ва конституциявий ҳуқуқ фанлари ўтилмоқда. Бундан ташқари, республикамизнинг барча ҳудудларида ҳуқуқ йўналишидаги академик лицейлар, Тошкент шаҳрида эса лицей билан бир қаторда, иккита юридик коллеж ҳам фаолият кўрсатмоқда.

Мактаб таълимига жорий этилаётган «Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси» луғат-маълумотномаларини замонавий ҳуқуқий адабиётлар сирасига киритиш мумкин. Асосийси, уларда ҳуқуқий атама ва категорияларнинг мазмуни жуда содда ва раvon тилда тушунтириб берилган. Бу эса ўқувчиларнинг ҳуқуқий билимларини кенгайтиришга хизмат қилади.

Нозима ЎКТАМОВА

Eshitdingizmi?!

Дурдона асарлар, аудиоэртпақлар ва библиобус

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати китобхонлар учун мега лойиҳани тақдим этади

«Камолот» кутубхонаси» бир неча лойиҳани ўз ичига олган. Ҳар бири йил давомида амалга оширилади. Хусусан, айни вақтда Ҳаракатнинг Марказий Кенгаши томонидан ёшлар ўқиши лозим бўлган бадиий асарлар рўйхати шакллантирилмоқда. Рўйхат тавсиявий характерга эга бўлиб, унга таҳминан юзта асар киритилади. Эътиборлиси, ёшлар ташкилоти бу борада нафақат ёзувчи ва шоирлар, адабиётшунос олимлару ноширлар, балки ёшларнинг фикри билан ҳам қизиқмоқда. Мазкур жараёнда газетамиз мухлисларини ҳам фаол қатнашишга чорлаб қоламиз. Ўз таклифларингизни www.kamolot.uz сайти ёки Ҳаракатнинг ижтимоий тармоқлардаги веб-саҳифаларида ёзиб қолдиришингиз мумкин.

Лекин бу ҳали ҳаммаси эмас. «Камолот» ёшлар ижти-

моий ҳаракати жамоатчилик фикри асосида танлаб олинган энг сара асарларни лотин ёзувида бир хил муқовада нашрдан чиқаришни ҳам ўз зиммасига олади. Китобларни юртимиз кутубхоналари ва таълим муассасаларига бепул тарқатиш режалаштирилган. Қолаверса, уларнинг электрон варианты Ҳаракат веб-сайтида ташкил этилаётган виртуал кутубхонага жойлаштирилади. Дарвоқе, яқинда www.kamolot.uz сайтида виртуал аудиотека яратиш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Унда ўзбек мумтоз мусиқасининг бетакрор намуналари, юқори савиядаги замонавий куй-қўшиқларнинг рақамланган нусхалари ва диққат, энг яхши болалар эртақларининг аудио вариантлари сақланади. Бундай жамланма ёшларнинг маънавий камолотига,

сўзсиз, муносиб улуш қўшади. Овозлаштирилган болалар эртақлари эса ота-оналар, тарбиячи ва педагоглар учун ишончли дастёр бўлиб хизмат қилишига шубҳа йўқ.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ташаббуси билан икки йил аввал истиқлол даврида турли соҳаларда улкан ютуқларни қўлга киритаётган ва юртимизни дунёга танитаётган иқтидорли ёшлар ҳақида туркум биографик асарлар чоп этилиши бошланган эди. Ушбу китоблар «Юрт

ифтихори» рукни остида нашр этилмоқда. Дастлабки китоб жаҳон шахмат тожи соҳиби Рустам Қосимжоновнинг спортдаги фаолиятига бағишланган бўлиб, у 2011 йилда китобхонлар эътиборига ҳавола этилди. Эндиликда бу ишлар «Камолот» кутубхонаси» лойиҳаси доирасида давом эттирилади.

Энди лойиҳанинг энг қизикарли қисми ҳақида икки оғиз сўз. Йил давомида «Камолот» кутубхонаси» хонадонингизга интернет орқалигина

эмас, балки автотранспорт воситасида (!) кириб боради. Болалар ва ёшларга зарур, фойдали ва ўқишли адабиётлар махсус автобус — библиобусга ортилиб, юртимиз шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб саёҳат қилади. Бундай кўчма кутубхонадан неча минглаб ёшлар фойдаланиши, бетакрор асарлар ва янги адабиётлар муталаасидан бахраманд бўлиши мумкин.

Наргиза УМАРОВА,
«Turkiston» муҳбири

СОҒЛОМ БОЛА — БУГУНИМИЗ САОДАТИ, КЕЛАЖАГИМИЗ КАФОЛАТИ

Мустақиллик йилларида халқимизнинг шаън-шавкати улуғлайдиган, гурурига гурур қўшадиган ва асрий орзулари рўёбга чиқишига замин яратадиган кўндан-кўн хайрли юмушлар амалга оширилмоқда. Энг муҳими, ҳар қандай инсоннинг мўътабар орзуси, астойдил интилган асосий мақсади — соғлом бола, соғлом насл, баркамол авлод, комил инсонни вояга етказишдан иборат, деган масъулият психологияси жамиятимизда қайта қарор топди. Бугун барча эзгу ишларимиз бошида эл-юрт келажагига бевосита дахлдор ана шу масала турибди.

Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан 2014 йилнинг мамлакатимизда «Соғлом бола йили» деб эълон қилинган замирида ҳам бу борадаги ислохотларимиз самарадорлигини навбатдаги янги босқичга, янада юксак даражага кўтаришдек қатъий мақсад мужассамдир. Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 21 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида соғлом боланинг дунёга келиши, бақувват бўлиб ўсиб-улғайиши билан боғлиқ энг муҳим омиллар ва ҳал қилувчи мезонларга атрофлича тўхталди.

Маърузада қуйидагилар алоҳида таъкидланди:

биринчидан, соғлом бола — аввало, соғлом ва аҳил оиланинг мевасидир. Шу маънода, жорий йилда оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, оилаларда соғлом муҳитни кучайтириш, уларнинг иқтисодий ва маънавий асосларини мустаҳкамлаш каби масалалар эътибор марказига қўйилиши зарур;

иккинчидан, соғлом болани вояга етказишда соғлиқни сақлаш тизимининг ўрни ва таъсири, шу билан бирга, масъулият каттадир. Оналар ва болалар саломатлигини асрашга хизмат қиладиган тиббиёт мусассасаларининг моддий-техник базасини янада мустаҳкамлаш керак. Болаларнинг соғлом, бечуқсон бўлиб туғилиши учун ота-оналарнинг тиббий маданиятини юксалтириш, шунингдек, тиббиёт ходимларининг бу борадаги масъулиятини янада ошириш даркор;

учинчидан, соғлом болани вояга етказишда таълим-тарбия ва спортнинг ўрни ва таъсири янада кучайтириш лозим. Шу жумладан, бошланғич таълимнинг сифатини ошириш, таълим стандартлари, ўқув дастурлари, дарслик ва қўлланмаларни такомиллаштириш, илгор педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш тақозо этилади;

тўртинчидан, янги авлодни соғлом ва баркамол қилиб вояга етказиш, ҳеч шубҳасиз, давлат ва жамиятнинг эътибор марказида туриши, давлат сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб қолиши шарт;

бешинчидан, соғлом бола тарбиясида маҳалла ва ижти-

мой тузилмаларнинг катта ўрни ва таъсири бор. Шу нуқтаи назардан қараганда, «Соғлом бола йили»да маҳалла оқсоқоллари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар, маҳалла побонларининг масъулияти янада ортади.

Ушбу устувор вазифаларни амалга ошириш учун мавжуд норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш талаб этилади. Мустақиллик йилларида инсоннинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга доир 8 та конституциявий қонун, 15 та кодекс ва 600 дан ортиқ қонун қабул қилинган бўлиб, бу қонун ҳужжатлари инсон, хусусан, бола ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бу борада пухта иқтисодий замин ҳам яратилган. Мисол учун, мустақиллик йилларида Ўзбекистон иқтисодиётининг 4,1 баробар ўсишига эришилди. Мамлакатимиз аҳолиси айна шу даврда қарийб 9,7 миллион нафарга кўпайиб, бугунги кунда 30 миллион 500 мингга яқин кишига етгани ҳолда, аҳоли жон бошига нисбатан ўсиш 3 баробардан зиёдни ташкил этмоқда.

Жаҳон миқёсида ҳали-бери давом этаётган молиявий-иқтисодий инқирознинг жиддий таъсирига қарамасдан, халқимизнинг ҳаёт даражаси тобора ўсиб бораётир. Кейинги 23 йилда аҳолининг реал ялпи даромадлари жон бошига 8,2 баробар ошгани буни яққол тасдиқлайди.

Бу ҳақда сўз борганда, ўтган йил билан боғлиқ айрим рақамларга тўхталмиш мақсадга мувофиқдир. Жумладан, 2013 йилда ижтимоий соҳага ажратилган маблағлар бюджет умумий харажатларининг 60 фоизини ташкил этган бўлиб, бу 2012 йилга нисбатан 1 триллион сўмга кўп, деганидир.

Ўтган йили ёш оилаларга уй-жой қуриш ва уларнинг шу борадаги интилишларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида 346 миллиард сўмдан ортиқ, яъни 2012 йилга нисбатан 10 фоиз кўп ипотека кредитлари ажратилган. Энг муҳими, касб-хунар коллежларини битирган 500 мингдан зиёд йигит-қизлар ишга жойлаштирилгани энг катта ютуқларимиздандир.

Яна бир муҳим рақам: ўтган йили юртимизда 756 та таълим маскани, мусиқа ва санъат мактаблари, болалар спорт объектлари янгитдан қурилган, реконструкция қилинган ва капитал таъмирланган. Замонавий компьютер синфлари, ўқув лабораториялари, устахоналар ташкил этилиб, зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Айниқса, мамлакатимизда хорижий тилларни ўқитиш тизимини янада такомиллаштириш дастури доирасида жорий ўқув йилидан эътиборан умумтаълим мактабларининг 1-синфидан бошлаб хорижий тилларни чуқур ўрганиш йўлга қўйилгани эътирофга сазовордир. Бундай муҳим қадам, ҳеч шубҳасиз, фарзандларимизнинг жаҳон илм-фани ва маданияти ютуқларини эгаллаши, етук ва малакали кадрлар бўлиб етишиши учун янги имкониятлар эшигини очиб бериши тайин.

Умуман олганда, «Обод турмуш йили» давлат дастурида белгиланган чора-тадбирлар ижроси доирасида барча манбалар ҳисобидан 6 триллион 930 миллиард сўм ҳамда 471 миллион доллардан ортиқ маблағ сарфланган.

Бундай самарали ижтимоий-иқтисодий сиёсат ўз натижаларини бермоқда. Ҳозирги кунда юртимиздаги ҳар учта оиланинг биттасида шахсий энгил автомобил мавжуд. Ҳар 100 та оилага ўртача 146 та телевизор тўғри келмоқда. Ҳар бир оилада ўртача 3 та уяли телефон бор. Интернет абонентлари сони 2012 йилга нисбатан 18,3 фоизга ўсиб, 2013 йилда 7 миллион 100 минг нафарга етган.

Албатта, ушбу рақамлар кейинги йилларда халқимизнинг нафақат турмуш даражаси ошиб, аввало, ҳаётимиз сифати тобора юксалиб бораётганидан далолатдир.

Янада аҳамиятли томони шундаки, одамларимизнинг дунёқараши ва кайфияти, фикру зикри, уларнинг ҳаётга, ўз меҳнати натижасига муносабати тубдан ўзгариб, гражданлик ва сиёсий онги, ҳуқуқий маданияти юксалиб бораётир. Бинобарин, мамлакатимизда замонавий демократик жамият қарор топмоқда ва изчил ривожланмоқда. Иқтисодиётимиз барқарор суръатлар билан ўсмоқда. Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори тобора ортиб бормоқда.

Шу ўринда Президентимиз ташаббуси билан Олий Мажлис томонидан 2010 йил ноябрь ойида қабул қилинган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси ҳақида тўхталиб ўтиш мақсадга мувофиқдир. Чунки ўз моҳият эътиборига кўра узоқ муддатга мўлжалланган стратегик дастур ҳисобланувчи ушбу Концепция юртимизда амалга оширилаётган демократик янгиланиш ва модернизация жараёнларининг қонуний ҳамда мантиқий давоми бўлди.

Концепцияда бугунги глобаллашув замонида, дунё шид-

дат билан ўзгариб бораётган бир шароитда ўзаро узвий боғлиқ бўлган сиёсий ва иқтисодий ислохотлар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви тизимини демократлаштириш ва эркинлаштириш, суд ҳокимиятининг мустақиллигини, сўз ва ахборот эркинлигини, сайлов эркинлигини таъминлаш, сайлов тизимини такомиллаштириш, фуқаролик жамиятини ривожлантириш бўйича устувор вазифалар белгилаб берилган.

Юртимизда «Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамиятига» ўтиш жараёнида аҳолининг турли ижтимоий ва социал гуруҳлари манфаатларини ифодаловчи, изчил шаклланаётган фуқаролик жамиятининг асосий институтлари нуфузи ҳамда таъсири кучайтириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Шу маънода, истиқлол йилларида мамлакатимизни демократик янгилаш жараёнида фуқаролик институтларининг роли ва аҳамиятини кучайтиришга, фуқароларнинг энг муҳим социал-иқтисодий муаммоларини ҳал этишга қаратилган 200 дан ортиқ қонун ҳужжатлари қабул қилинган дикқат сазовордир. Мамлакатимизда фуқаролик жамиятини ривожлантиришда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати Кенгашларининг «Нодавлат нотижорат ташкилотларини, фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлашни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қўшма қарори алоҳида аҳамиятга эга бўлди.

Ўз навбатида, Олий Мажлис ҳузурида Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ҳамда ушбу Жамоат фонди маблағларини бошқарадиган, таркибига ваколатли вакиллари билан бирга депутатлар, молиявий тузилмаларнинг масъул ходимлари кирган Парламент комиссияси ташкил қилинган бўлиб, айна вақтда самарали фаолият олиб бормоқда.

Мазкур комиссиянинг фаолияти «учинчи сектор» деб ном олган фуқаролик жамияти институтларини қўллаб-қувватлашга давлат бюджетидан ажратилган молиявий маблағларни янада очик, ошқора, аниқ йўналтирилган ва энг муҳими, демократик асосда тақсимлашни таъминлаш имконини бермоқда. Олий Мажлис ҳузуридаги Жамоат фонди томонидан грантлар бўйича берилаётган маблағлар миқдори сўнгги уч йилда 2 баробар кўпайди.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 12 декабрда қабул қилинган «Фуқаролик жамияти институтларини ривожлантиришга қўмаклашиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори нодавлат нотижорат ташкилотлари, фуқаролик жамияти бошқа институтларининг ижтимоий, социал-иқтисодий фаоллигини янада оширишга қаратилгани билан алоҳида эътиборга моликдир.

Ушбу Қарорда белгиланган бир қатор имтиёз ва энгилликлар, такомиллаштирилган ва содаллаштирилган ташкилий-ҳуқуқий механизм ва тартиб-таомиллар нодавлат нотижорат ташкилотлари тизимини янада кенг ривожлантириш имконини беради. Бу, ўз навбатида, мамлакатимизни демократик янгилаш ва модернизациялаш бўйича ислохотларни амалга оширишда мазкур тизимнинг роли ва аҳамиятини тубдан кучайтиришга хизмат қилиши тайин.

Бугунги кунда фуқаролик жамияти институтлари Ўзбекистонда демократик кадрятлар, одамларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг ижтимоий, социал-иқтисодий фаоллиги ва ҳуқуқий маданиятини оширишнинг муҳим омилга айланмоқда. Биргина нодавлат нотижорат ташкилотлари мисолида олиб қарайдиган бўлсак, бу тузилмалар соғлиқни сақлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, бандликни таъминлаш ва аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини, айниқса, ёшларни қўллаб-қувватлаш соҳаларидаги долзарб муаммоларни ҳал қилиш бўйича дастурларни амалга оширишга, шунингдек, ҳуқуқий меъёрларни ишлаб чиқиш жараёнига кенг жалб қилинмоқда.

Бир сўз билан айтганда, Соғлом бола йилининг асосий мақсад ва вазифалари ҳақида гап борар экан, «Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур, қудратли элнинг фарзандлари соғлом бўлур» деган ҳикматли иборага алоҳида эътибор қаратилгани беҳиз эмас.

Зотан, йигирма икки йиллик янги тарихимизда мустақилликка эришиш, Ўзбекистонимизнинг ривожланган демократик давлатлар қаторига кириши, жаҳон майдонида муносиб обрў топишида, бошқа мезонларни инкор этмаган ҳолда, Президентимиз таъкидлаганидек, энг муҳим омил — бу ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан соғлом, ҳеч кимдан кам бўлмасдан, бошини баланд кўтариб яшайдиган, Ватанимизнинг тақдирини ва келажagini учун масъулиятни ўз зиммасига олишга, халқимиз интилайётган келажаги буюк давлатни барпо этишга қодир бўлган баркамол авлодимиздир.

Ана шу аён ҳақиқатни эл-юртимиз чуқур англаб, юрагидан, қалбидан ўтказиб, кенг қўллаб-қувватламоқда. Бинобарин, Конституциямиз негизига қўйилган талаб ва қоидаларга тўлиқ мос келадиган, дунё ҳамжамиятида «ўзбек модели» деб ном қозонган, мамлакатимизни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш йўли нақадар тўғри эканини бугун ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб бермоқда. Бу борадаги теран ислохотларимиз натижаларини бутун жаҳон тан олаётгани, бизга ҳавас билан қараётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас.

Акmal САИДОВ,
юридик фанлар доктори,
профессор

ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР — ЎЙИНЧОҚ ЭМАС

2000 йилнинг сентябрь ойида синфдошларим билан ёзги таътилдан сўнг Андижон вилояти Шаҳрихон туманидаги 2-мактабда янги ўқув йилини бошлаганимиз ва бешинчи синфга ўтганимиздан гоаят бахтиёр эдик. Қўнларнинг бирида дарсдан кейин синфдошим Дониёр яқинда очилган компьютер клубига боришни таклиф қилди.

Бу янгилик биз, 11-12 ёшли болакайларни жуда қизиқтиргани ҳали-ҳамон эсимда. Ўн бешта компьютер ўрнатилган ярим қоронғи залда ёши биздан бироз каттароқ болалар иштиёқ билан турли ўйинлар ўйнаётганини ҳаяжон ва завқ билан кузатдик. Ўшанда дўстларим билан ушбу ўйинларни ўрганиш ва ушбу мўъжизанинг тузилиши ҳамда ишлаш тартибини имкон қадар тезроқ ўзлаштиришга қатъий қарор қилдик.

Ва шу мақсадда ўз устимизда астойдил ишлаш бошладик. Махсус курсларга қатнаб, компьютер саводхонлиги бўйича айрим билимларга эга бўлдик. Бу ушбу замонавий техникани ўрганиш борасидаги дастлабки қадам эди.

Кейинчалик деярли ҳар куни клубга қатнаб, бошқалардан ортада қолмаслик учун ўйинларни бирин-кетин ўрганишни бошладик. Баъзида ҳаракатларимиз натижа берарди ҳам. Аксарият ҳолларда клубда вақтини бизга қараганда кўпроқ ўтказадиган тажрибали болаларга ютқазардик. Шундай бўлса-да, руҳимизни туширмасдан, олдинга интилар ва ўйинлар оламига шўнғиб борардик. Бу, шубҳасиз, бизнинг дарсларни ўзлаштиришимизга салбий таъсир кўрсата бошлади. Чунки ҳар куни, ҳатто дарс пайтида ҳам фикру хаёлимиз ўйинда эди. Дарсдан сўнг иложи борица компьютер клубига тезроқ бориб, турли беллашувларда ўз кучимизни яна синаб кўриш истаги устун келарди. Бироқ тажанг ва бепарво бўлиб, билим олишни эсдан чиқараётганимиз, ота-онамиз тушлик ва йўлкира учун бераётган пулни ҳавога соураётганимизни англаб, ўзимиздан уялиб кетдик. Шундан сўнг дўстларим билан бундан буён ҳаддимиздан ошмасликка ваъда бердик.

Айни пайтда замонавий технологияларнинг ёшларга

таъсири ҳақида оммавий ахборот воситаларида кўплаб мақолалар эълон қилинаётди. Уларнинг муаллифлари бу борада ўз фикр-мулоҳазаларини билдирмоқда. Хусусан, айрим муаллифлар бу масаланинг ижобий томони ҳақида сўз юритар экан, компьютер ва интернетдан меъёридан ортиқ фойдаланиш қандай оқибатларга олиб келиши мумкинлигини унутиб қўймоқда. Бошқалар эса замонавий технологияларни айбламоқда. Шу ўринда савол туғилади: бу мўъжизанинг «олтин» ўрталлиги қаерда? Бу саволга жавоб излаб, ёшлар ўз вақтини кўпроқ ўтказадиган компьютер ва интернет-клублар бозорини атрофлича кўриб чиқамиз.

Бугунги Ўзбекистон ёшлари бундан 15-20 йил олдинги ёшлардан кескин фарқ қилади — билими, интеллектуал салоҳияти, мантиқий фикр юрита олиш қобилияти сезиларли даражада ошган. Улар мобил телефон, планшет, телевизор ёки ноутбукнинг исталган функцияси билан фойдаланишни биздан кўра тезроқ ўзлаштириб олмоқда. Бу компьютер ўйинлари ва интернетга ҳам тааллуқлидир. Ўзбекистон ёшлари технологиялар асри деб аталаётган бугунги замондан ортада қолмасликка ҳаракат қилаётди. Президентимиз раҳнамолигида ёшларнинг ҳар томонлама баркамол вояга етиши ва ўз салоҳиятини рўёбга чиқариши учун барча шароит ва имкониятлар яратиб берилмоқда.

Фаровонлик даражаси юксалиб бораётган Ўзбекистонда юртдошларимиз шахсий компьютер, ноутбук, смартфон ва интернетга уланган коммуторларга эга бўлишига қарамаздан, оммавий фойдаланиш пунктлари, бошқача айтганда, компьютер ва интернет-клуб ҳамда кафелар ҳам тобора оммалашиб бормоқда. Тушунарли бўлиши учун уларга изоҳ бериб ўтсак. Компью-

тер клуби — ўйин зали бўлиб, фойдаланувчилар бу ерда турли ўйинлар ўйнашдан ташқари, мусиқа тинглаши, клип ёки фильм томоша қилиши, турли янги дастурлар билан танишиши мумкин. Интернетга уланган компьютер клуби фойдаланувчилар «жаҳон тармоғи»нинг чексиз имкониятларидан баҳраманд бўладиган интернет-клубларга айланмоқда. Интернет-кафе (замонавий тилда айтганда — кибер-кафе) эса улар орасида энг ривожлангани бўлиб, бундай жойларда мижозларнинг бир финжон қаҳва ичиши ёки енгилгина тамадди қилиб олиши учун ҳам шароит муҳайё.

Мамлакатимиз амалиёти шуни кўрсатадики, компьютер ва интернет-клуб ҳамда кафелар хизмат кўрсатиш бозорида ўз ўрнига эга. Энди уларнинг ёшлар ва катталарга ижобий ва салбий таъсирини кўриб чиқсак.

Энг аввало, оммавий фойдаланиш пунктларидаги муҳитни таҳлил қиламиз. Албатта, компьютер клублари интернет-клуб ва кафелардан фарқ қилади. Аксарият компьютер клублари ярим қоронғи биноларда жойлашган бўлиб, у ёки бу ўйин қаҳрамонлари тасвирлари билан чиройли қилиб безатилган. Бундай муҳит ёшларимизнинг ўйинга берилиб кетиши ва атрофни унутиши, компьютер билан «яккама-якка олишуви»га сабаб бўлмоқда. Яна муҳим жиҳатга эътибор қаратсак. Бундай клубларда ҳаммиша шовқин-сурон ҳукмрон. Негаки, ҳар қандай ўйин диққатни талаб қилади ва ўйинга «шўнғиб» кетган бола ҳаяжонини яширолмай, баъзида баланд овозда бақиради.

Психологларнинг таъкидлашича, буларнинг барчаси инсон, айниқса, ёшлар руҳиятига салбий таъсир кўрсатади. Масалан, айрим рангларнинг инсон организми ва кайфиятига қандай таъсир кўрсатиши маълум. Қизил ранг асаб тоналари кўзгаб, киши қувватига таъсир ўтказиши. Меъёрдан ортиғи, аксинча, газабга сабаб бўлиши мумкин. Яшил ранг тинчлантирувчи таъсирга эга. Компьютер клубларининг ярим қоронғи муҳитда ёрқин ранглар билан безатилиши ҳушёрликни сусайтириб, ёшларни кибер-ўйин гир-

добига тортади. Ёки кайфиятининг ўзгариши, руҳий заифлик, асаб бузилишига олиб келиши мумкин.

Бу, ёшларнинг компьютерда ўйнаш билан ўтказадиган вақтини чеклаш шарт, дегани эмас. Авваламбор, бу шунчаки виртуал ўйин экани ва ҳақиқатдан анча йироқлигини эсдан чиқармаслик керак. Биз суперқаҳрамон ёки довурак пойгачи эмасмиз. Бу шунчаки вақтичоглик, холос. Виртуал пойгада голиб чиқса-да, аслида, машина бошқаришни умуман билмаслиги ҳам мумкин. Бинобарин, ёшларимизни огоҳликка чақариш, ҳар қандай ҳолатда ҳам ўзини бошқара олиш ва меъёрни унутмасликка ўргатиш билан компьютер ўйинларининг «ёвуз чангалидан» халос қилиш мумкин.

Интернет-клуб ва кафеларда эса муҳит бошқача, шовқин ҳам кам. Интернет-клубларда компьютер ўйинларини ўйнаш имкони йўқми, деган савол туғилади. Албатта, бор. Чунки тадбиркор мижозлар учун барча турдаги хизматларни жорий этиб, уларнинг сафини кенгайтиришдан манфаатдор. Шу боис мамлакатимиздаги интернет-кафелардан интернетдан фойдаланувчилар учун алоҳида, геймерлар учун алоҳида хоналар ажратилган.

Интернет-клуб ва кафеларда кенг аҳоли қатлами учун жуда қулай шароит яратилган. Биринчи навбатда, бу ерда интернет, электрон почтани жўнатиш, ахборот-кўнгилочар дастурлар ва қизиқарли маълумотлардан фойдаланиш, мулоқот қилиш каби замонавий алоқа хизматлари учун имконият мавжуд. Масалан, керакли ахборотни оқ-қора ёки рангли форматда кўчириб ёхуд портатив мосламага ёзиб олиш мумкин. Бир сўз билан айтганда, компьютер техникаси мижозларга турли хизматлар кўрсатиш имконини беради.

— Дўстим Азамат икки йил аввал Штутгарт университетида ўқишга кирган эди, — дейди талаба Турсунжон. — Бу ерга Азамат ва бошқа дўстларим билан интернет орқали гаплашиш, «Skype» дастури ёрдамида видеокўнғироқ қилиш учун келаман. Бу жуда қулай ва тежамли.

Албатта, Турсунжон каби фикр юритадиган ёшлар интернет-клубларда кўп. Улар

интернетдан бошқа юртларга кўчиб кетган синфдош ёки курсдошлари билан мулоқот қилиш, электрон хат ёзиш, ўз маърузаси учун ахборот олиш ёки дунё янгиликларидан хабардор бўлиш мақсадида фойдаланади.

Афсуски, клубларда на ўзига ва на жамиятга нафи бўлмайдиган ишлар билан машғул бўлиб, вақтини бесамар ўтказадиганлар ҳам учрайди. Улар интернетдан шунчаки вақт ўтказиш, бизнинг маънавий-ахлоқий қадриятларимизга зид бўлган фотосурат ёки видеофильмларни томоша қилиш учун фойдаланади.

Яна шуни қайд этиш керакки, интернет-клублар кўпинча тайёр реферат, курс иши ёки дипломдан нусха олинган марказга ҳам айланиб бормоқда. Бундай ҳолат, айниқса, таълим муассасаларига яқин интернет-клубларда кўпроқ учрайди. Уларнинг базасида турли мавзудаги минглаб тайёр рефератларни топиш мумкин. Бунинг учун зарур мавзудаги реферат танлаб олинса, кифоя, маълумотлар ўзгартирилиб, ўқитувчига топширилади. Кўпгина давлатларда «уддабурон» интернет-клублар ёки қатор веб-сайтларнинг бундай тап-тайёр хизматлари таълим тизими сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ўзбекистонда бундай ҳолатларни бартараф этиш учун ўқитувчилар ўқувчи ёки талабалар топширган ишларни интернетдан кўчириб олгани ёки олмаганини текширишни амалиётга жорий этган. Албатта, бу қўшимча куч, вақт ва маблағ талаб этади...

Президентимиз Ислам Каримовнинг «Юксак маънавият — енгилмас куч» асарида таъкидланганидек, табиийки, «оммавий маданият» деган нуқраб остида ахлоқий бузуқлик ва зўравонлик, индивидуализм, эгоцентризм ғояларини тарқатиш, керак бўлса, шунинг ҳисобидан бойлик орттириш, бошқа халқларнинг неча минг йиллик анъана ва қадриятлари, турмуш тарзининг маънавий негизларига беписандлик, уларни қўпоришга қаратилган хатарли таҳдидлар одамни ташвишга солмай қўймайди. Шунинг учун яқин кўмакчимизга айланган замонавий технологиялардан фойдаланганда уларнинг салбий таъсирини эсдан чиқармаслик лозим. Зеро, огоҳ, ўзини ўзи бошқара оладиган ва меъёрни билладиган инсон ҳаётда ҳеч қачон қоқилмайди.

Сардор ТОЖИЕВ,
ЎЗА мухбири

КОЛЛЕЖДА ЯНГИ ТЎГАРАК

Boshlang'ich tashkilotlarda

Урганч олимпия захиралари касб-ҳунар коллежида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатнинг бошланғич ташкилоти фаолият кўрсатяпти. «Камолот»чилар асосий эътиборни шахар ёшларини спортга кенг жалб этишига қаратишган.

Шу мақсадда Ҳаракатнинг Урганч шахар кенгаши ҳамкорлигида турли лойи-

ҳалар амалга оширилмоқда. Масалан, яқинда бошланғич ташкилот ташаббуси билан коллежда «Камолот» шахмат тўғараги очилди. Тўғарақда нафақат коллеж ўқувчилари, маҳалла ёшлари ҳам шугулланиш имкониятига эга. Утган йили ўтказилган «Камолот» шахмат тахтаси VI анъанавий республика турнирининг шахар босқичида тўғарақ аъзоларидан 250 нафарга яқини иштирок этиб, қарийб қирқ нафари вилоят босқичига йўлланима олди. Жамоавий ҳисобда Урганч шахар жамоаси биринчи ўринни қўлга киритди. Умуман олганда, тўғарақ аъзолари пешқадам бўлишди.

Шахмат турнирининг финал босқи-

чида хоразмлик Жаъфар Исмоилов вилоят шаънини муносиб ҳимоя қилиб, олтин медалга сазовор бўлди.

— Бугунги кунда тўғарагимиз аъзолари ичидан кўплаб иқтидорли спортчилар етишиб чиқмоқда, — дейди «Камолот» шахмат тўғарақи раҳбари, Урганч олимпия захиралари коллежи ўқитувчиси Фарҳод Кўчқоров. — Улар вилоят ва республика биринчиликларида, шунингдек, хорижда ўтказиладиган мусобақаларда ғалаба қозонишяпти. Утган йили бир нечтаси Ҳиндистон ва Хитойда бўлиб ўтган мусобақаларда муваффақиятли қатнашди. Бундай ютуқлар замирида, аввало, болаларнинг меҳнати, ол-

дига аниқ мақсад қўя олиши ва унга эришишга бўлган кучли иштиёқи ётибди. Қолаверса, мен «Камолот» ЁИХ Урганч шахар кенгашининг ҳам бизга кўрсатаётган ёрдами алоҳида эътироф этган бўлардим. Ахир, тўғарақ айнан Ҳаракат ва коллеж ҳамкорлиги асосида ташкил топди. Бошланғич ташкилот етакчиларининг саъй-ҳаракати билан тўғарақ аъзолари турли мусобақаларга жалб этиляпти. Назаримда, бўлғуси чемпионларни шу тарзда аниқлаш, уларнинг иқтидорини ривожлантириш мумкин.

Зафар БОБОЖОНОВ,
Урганч олимпия захиралари коллежи «Камолот» ЁИХ бошланғич ташкилоти етакчиси

Inson va tabiat

ЭКОЛОГИК ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ АЖДОДЛАР ЎГИТИДА

**Ўрта Осиё халқларида
табиатни муҳофаза
қилиш масаласига
қадимдан устувор
аҳамият қаратилган.**

Масалан, юртимизда фасллар алмашинуви, ҳосилни йиғиб олиш билан боғлиқ умумхалқ байрамлари ҳам ўзига хос экологик мазмун касб этади. Наврўз шундай байрамлар сирасига киради. Наврўзда халқимизнинг она табиат, ер ва унинг инъомларига бўлган муҳаббати ўз ифодасини топган. Бу баҳор ва меҳнат байрамидир. Шу боис инсонлар ўртасида меҳнатсеварлик, инсонпарварлик, ўзаро ҳурмат, муҳаббат туйғуларини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Анъаналарга кўра, Наврўз кириб келиши олдида кўча ва ҳовлиларни тартибга келтириш, тозалаш, даракларни оқлаш, кўчат ва гуллар ўтказиш, барчага шодлик ва яхши ниятлар улашиш, гиналарни унутмоқ керак. Ота-боболаримизнинг «сувга туфлама», «сувга

супуринди ташлама», «ҳавони ифлослама», деган ўғитлари авлодлар учун доимо дастуриламал бўлган.

Абу Наср Форобий ўз асарларида инсон ва ҳайвонлар органлари, бир-бирларига ўхшаш хоссалари ва тафовути ҳақида сўз юритади.

Буюк аллома Абу Райҳон Берунийнинг фикрича, инсон табиат қоидаларига риоя қилган ҳолда борлиқни илмий жиҳатдан тўғри ўргана олади. Беруний ўзининг илмий-назарий тадқиқотлари, тажрибалари асосида барча табиат ҳодисалари маълум қонуният асосида юз беради ва уларни ҳеч қандай ташқи куч ўзгартира олмайди, деган хулосага келган.

Соҳибқирон Амир Темур мамлакатда ободончилик, ерларни ўзлаштиришга доимо катта эътибор берган. Соҳибқирон кўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирганларни, кориз қурган ва боғ кўкартирганларни рағбатлантирган. Ўзлари Самарқандда ўн иккита боғ барпо қилдирганлар. Уларнинг ҳар бири

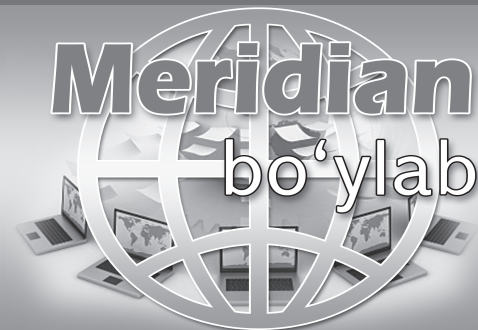
ўзига хос тупроқ таркиби, табиий экологик муҳитга эга эди.

Бугунги кунда аждодлардан қолган анъана ва урф-одатларни ёшларга батафсил тушунтириш, ҳаётга сингдириш муҳим масала бўлиб қолмоқда.

Фикримизча, ёшлар онгида оламнинг илмий манзарасини шакллантириш, табиат ресурсларидан унумли фойдаланишни ўргатиш, республикамизнинг биологик хилма-хиллиги, табиатда содир бўладиган турли ҳодисалар ҳақида хабардор этиш экологик таълим-тарбия мазмунини ташкил этади.

Экологик тарбия, экологик маданият тарихан инсон хулқи, унинг жамият ва табиат билан муносабатига масъулиятини аниқлайдиган мезон бўлган. Ана шу меросни ёш авлодга етказиш муҳим вазифадир.

**Дилдора МАМАРАСУЛОВА,
Жиззах вилояти Галлаорол
туманидаги Лалмикор саноат
касб-хунар коллежи
ўқитувчиси**

Фойдаси бўлса-ку, хўп-хўп...

Хитойлик Не Юнбин оғзи ва бурни билан нақ тўртта машина баллонига дам солди.

Бунинг учун унга 21 дақиқа керак бўлди. Дам солиш жараёнида ҳар битта баллон устига икки киши чиқиб турди. Умумий ҳисобда саккиз кишини пуфлаб кўтарган Юнбин рекордларини расмийлаштириш ниятида. Хитойлик бу антиқа спортчи пуфлаб баллон шишириш билан уч йилдан бери шуғулланади. Бошланишига пуфакларни шиширган, сўнгра кучи кўплигидан машина баллонларига ўтган эди. Буни унга шифокорлар маслаҳат берган экан. Соғлиги учун фойдали эканлигини билган Юнбин бу иш билан мунтазам шуғулланади.

Яшин урди

Бразилиядаги Рио-де-Жанейро шаҳрининг бош рамзи ҳисобланган Масиҳ ҳайкалининг ўнг қўлини яшин урди.

Ҳукумат тарқатган хабарга кўра, бўрон вақтида ҳайкални урган яшин унинг ўнг қўлидаги совунли тош деб номланадиган махсус қатламга зарар етказган. Кучли бўрон вақтида штатда 41 мингдан ортиқ яшин уриш ҳолати кузатилган. Корковаду тоғида жойлашган, денгиз сатҳидан 710 метр баландликдаги 38 метрли ҳайкал махсус яшинқайтаргичлар билан ҳимояланишига қарамасдан, тез-тез яшин уради.

Бразилия ер юзидаги энг кўп яшинлар бўладиган ҳудуд эканини ҳам унутмаслик лозим.

Фойдали янгилик

Қандли диабет касаллигига чалинганлар учун «Google» корпорацияси махсус контакт линзаларни тақдим этди.

Мазкур линза кўз ёшини сониялар ичида таҳлил қилиб, ундаги глюкоза миқдорини ўлчаб туради. Маълумотларни эса, ташқи қурилмага узатиб боради. Линзалар биомослашувчан материалдан ишлангани боис, кўзга ҳеч қандай зарари йўқ. Кичик линзада митти сенсор, антенна ва чип жойлаштирилган. Ташқи қурилма билан радиоканал орқали бўлаётган алоқадан линзалар электр энергия қувватини олиш билан бирга, унга шу канал орқали маълумотларни узатади. Ақлли (смарт) линза деб ном олган кашфиёт ҳатто кўз юмук пайтда ҳам ишлайверади.

Эслатиб ўтамиз, дунёда ҳар 19 кишидан бири қандли диабетга чалинган.

Қутблар аро

Буюк Британиялик Льюис Кларк Жанубий қутбнинг дунёдаги энг ёш саёҳатчиси бўлди.

16 ёшли саёҳатчи мустақил равишда Антарктиданинг «Амундсен — Скотт» станциясигача борди ва қутбни забт этди. Ўзининг тан олишича, у саёҳат давомида кўп қийинчиликларга дучор бўлган. Об-ҳаво инжиқликларини сабр билан енгиб ўтган. Бола мустақил тарзда 1130 километр йўл босган. У кун давомида чангида саккиз соатдан йўл босган. Кларк ўз натижасини Гиннес рекордлари марказига тақдим этди ва комиссия аъзолари жавобини кутмоқда. Агар унинг натижаси тасдиқланса, у 2005 йилда ўрнатилган 18 ёшли Сара Ландрининг рекордини янгилайди.

**Интернет манбалари асосида
Жавоҳир КАРОМАТОВ тайёрлади**

Dolzarb mavzu

**«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати
Тошкент вилояти
кенгаши вилоятдаги
мавжуд ҳарбий
қисмлар ҳамкорлигида
чақирув ёшидаги
ёшлар ҳамда
касб-хунар коллежи
ўқувчилари иштирокида
«Очиқ эшиклар кўни»ни ўтказмоқда.**

ЎҚУВЧИЛАР УЧУН ОЧИҚ ЭШИКЛАР

Шундай тадбирлардан бири ҳарбий қисмда ташкил этилди. Унда иштирок этган ёшлар ҳарбийлар учун яратилган шароитлар, ҳарбий тактика, ҳарбий техника, Ватанимиз сарҳадларини қўриқлаётган аскарларнинг қурол-яроғлари билан танишишди.

Тадбирда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Маънавият тарғибот маркази вилоят бўлими вакиллари ҳам иштирок этди. Унда сўзга чиққан аскар оналари ҳарбийларга ва уларнинг оила аъзоларига берилаётган эътибор, Ватанимизнинг тинч ва осудалигини таъминлашда уларнинг ҳам фарзандлари муносиб ҳисса кўшаётганлигини мамнуният билан айтиб ўтди.

Давлат чегараларини қўриқлаш ва Ватан олдидаги бурч ва вазифаларини намунали бажарганлиги учун бир гуруҳ ҳарбийлар «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг фахрий ёрлиқларига эга бўлди.

**Дилором АБДУҒАФФОРОВА,
«Камолот» ЁИХ Тошкент вилояти
кенгаши бўлим мудири**

Mahalla va yoshlar

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

**Шайхонтоҳур туманидаги «Исломобод» маҳалла гузариди талаба ва ўқувчи-ёшлар учун
«Ватан келажиги — ёшлар қўлида» мавзусида
давра суҳбати ўтказилди.**

Унда тумандаги 86-мактаб ўқувчилари, Тошкент ислом ҳамда Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетларининг профессор-ўқитувчилари ва талабалари, шунингдек, ҳудуддаги «Оқилон», «Шофайзи», «Кўкча» маҳаллаларининг фаоллари, ҳуқуқшунослар, профилактика нозирлари иштирок этишди.

— Маҳалламиз ёшлари, жумладан, фуқаролар йиғинимизда мавжуд учта мактабнинг барча ўқувчилари иштирокида бу каби тадбирлар мунтазам ташкил этиб келинмоқда, — дейди «Исломобод» маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Мунира Бакаева. — Биргина Конституция ва янги қабул қилинаётган қонунларнинг мазмун-моҳияти ва «Соғлом бола йили» давлат дастурига киритиладиган масалалар бўйича депутатлар билан уюштирилган давра суҳбати фикримизнинг яққол далилидир.

Бир неча иқтидорли талаба ва ўқувчилар ҳам сўз олиб, ўз фикрларини хорижий тилларда эркин ифодалагани эса тадбирнинг ўзига хос ва эътиборли жиҳати бўлди. Тадбир сўнггида иштирокчилар ўзларини қизиқтирган барча саволларга жавоб олдилар.

**Дилшод РЎЗИКУЛОВ,
ЎЗДЖТУ талабаси**

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

Футбол ўйнашнинг, футбол ҳақида ўйлашнинг қотираман, деган, юрагида ўти бор мухлислар учун зўр имконият!
«Turkiston» газетаси спорт билимдонлари учун янги —

«ИНТЕЛЛЕКТУАЛ ФУТБОЛ»

танлов-викторинасини эълон қилади.

Викторинада иштирок этиш жуда осон! Сиз газетамизда эълон қилинадиган Ўзбекистон ва жаҳон футболга оид саволларга ўз вақтида тўғри жавобларни йўлаб борсангиз, кифоя. Танлов шу йилнинг **30 июнигача** давом этади. Унда энг кўп очко тўплаган уч нафар мухлис Бразилияда бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионати олдидан тақдирланади. Танловда **30 ёшгача** бўлган мухлис ва мухлис-салар қатнашишлари мумкин.

4-савол:

1970 йилларда Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси сафида тўп сурган бу футболчи, орадан йиллар ўтиб, ўз мамлакатининг XX асрдаги энг яхши футболчиси, деб эътироф этилди. Уша воқеадан кўп ўтмай, унинг мамлакати терма жамоаси Европа чемпиони бўлди. Айтинг-чи, Тўлаган Исоқов, Михаил Ан, Владимир Фёдоров сингари юлдузлар билан жамоадош бўлган, ўзбек футбол шаъни учун тер тўккан бу инсон ким?

Жавобингизни intellekt_sport@mail.ru электрон манзилига савол эълон қилинган кундан бошлаб бир ҳафта ичида ўзингиз ҳақингизда қисқача маълумот ва телефон рақамингиз билан бирга жўнатишингиз лозим.

Tengdosh portreti

«КАМОЛОТ» БИЛАН ЎН БЕШ ЙИЛ

Райҳон Давлатовани ташаббускорлик ва фидойилик хислатлари «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатига етаклади. Мана, ўн беш йилдирки, Райҳон ёшлар билан. Меҳнат фаолиятини Ҳаракатнинг Хива тумани кенгашида бошлаган. 2000 йилдан буён эса «Камолот» ЁИХ Хоразм вилояти кенгашида ишлаб келмоқда.

маълум, деганларидек, эркин фикрлай оладиган, янгилик яратишга интилувчан ўғил-қизлар етук шахс бўлиб камолга етишига ишонаман, — дейди у.

Қаҳрамонимизнинг иш тутумида фидойи инсонларга хос ташаббускорликни кўриш мумкин. У бировдан буйруқ ёки кўрсатма кутиб ўтиришни ёқтирмайди. Шу боис бўлса керак, уни доимо янги-янги тадбир ва вазифалар устида учратасиз.

Мамлакатимизда инсон меҳнатига муносиб баҳо ва рағбат кўрсатилиши, айниқса, қувонарли ҳолдир. Райҳон Давлатованинг ёш авлод тарбияси йўлида амалга оширган ишлари ҳам юқори эътирофга сазовор бўлди. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 22 йиллиги

муносабати билан у Президентимиз фармони билан «Шўхрат» медал билан тақдирланди.

— Ушбу мукофот зиммамга янада кўпроқ масъулият юклайди, — дейди Р.Давлатова. — Мендек оддий бир кизнинг ишларини давлатимиз шу қадар эъзозлаб, эҳтиром кўрсатар экан, янада тўлиб-тошиб ишлаш энди садоқатли бурчимга айланади.

Райҳон икки нафар қизнинг сеvimли онаси. Унинг айтишича, «Камалак» болалар ташкилотига ишлаётган ҳар бир инсон болаларга меҳр билан муносабатда бўлолсагина, ўз ишини тўғри ташкил қилган саналади. Райҳон Давлатова бу жиҳатдан ҳам-касбларига намуна.

Эрпўлат БАХТ

Алишер Навоий

Кимки, онинг бир малаксиймо париваши ёри бор,
Одами эрса, нари бирла малакдин ори бор!

Кеча улким чирманур бир гул била, не тонг, агар
Ғунчадек ҳар субҳ ўлуб хандон, нашот изхори бор.

Йўқ ажаб булбулга гул шавқидин ўлмоқ зорким,
Пардин-ўқ жисмига санчилган ададсиз хори бор.

Белингу лаълинг хаёлотни била кўнглум эрур
Анкабутеким, анинг жон риштасидин тори бор.

Сунбули зулфи агар ошўфтадур, айб этмаким,
Гул юзунда ётқан икки нозанин бемори бор.

Айлаб ўзни масту беҳуд, чиқмасун майхонадин,
Кимки, мендек давр элидин кўнглида озори бор.

Эй Навоий, ёр узар бўлса муҳаббат риштасин,
Келмас ўлса ул сенинг сори, сен онинг сори бор.

Яхши натижа

Sport

Россиянинг Тюмен шаҳрида ўтказилган юнон-рум кураши бўйича гран-при мусобақасида ҳамюртимиз Элмурод Тасмуродов совриндор бўлди.

Турнирда ўндан ортиқ мамлакатдан келган спортчилар бир неча вазн тоифасида куч синашдилар. Ҳамюртимиз Элмурод Тасмуродов 59 килограмм вазн тоифасида бронза медални қўлга киритди. Эслатиб ўтамиз, спортчимиз Халқаро бирлашган спорт курашлари федерацияси (FILA) томонидан 2013 йилнинг энг кучли полвонлари қаторига киритилган.

Паралимпиячиларимиз муваффақияти

Тошкентда паралимпиячилар ўртасида пауэрлифтинг мусобақаси бўлиб ўтди.

Турнирда эркаклар ўртасида Нодир Раҳмонов, Баҳром Қобилов, Фарҳод Умрзоқов, Хуршид Маматқулов, Умид Абдухалилов, Муҳриддин Меликулов, Наврўз Абдурасулов ва Искандар Турсунбоев етакчи бўлди. Қизлар баҳсида эса Қудратой Тошпўлатова, Нишонгул Сапаралиева ва Рўза Қўзиёва совриндорлар қаторидан жой олди. Мусобақа якунида ғолиблар Ўзбекистон Миллий паралимпия ассоциацияси томонидан эсдалик совғалар билан тақдирланди.

Жавоҳир КАРОМАТОВ,
«Turkiston» муҳбири

ЗУККО МУХЛИСГА САВОЛ:

Ўзбек шоири ва адиби Юсуф Хос Ҳожибнинг «Қутаду билиг» достони бош қаҳрамони Ўғдулмиш қайси улугъ фазилатларнинг тимсоли ҳисобланади?

Жавобингизни **24 январь** соат **16.00** га қадар **233-79-69, 233-95-97** рақамларига кўнғироқ қилиб беришингиз мумкин. Биринчи бўлиб тўғри жавоб йўллаган мухлис номи газетамизда эълон қилинади.

Ўтган сондаги саволнинг жавоби: Германиялик Иоганн Гуттенберг (1395 — 1468 йилларда яшаган) илк босма дастгоҳни ясади. Бу илм-фан ва матбаачиликда улкан воқеа бўлди.

Тўғри жавобни биринчи бўлиб Фарғона вилояти Бешариқ туманидан Маъруфжон Дўстмуродов йўллади.

YON DAFTARCHANGIZGA

Гўзаллик ахлоқий эзгулик рамзидир.

Иммануил Кант

Эълон

Биринчи Тошкент давлат медицина институти томонидан Самиев Алишер Тоштемировичга 1996 йилда берилган № 136203 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Turkiston

МУАССИС:

«КАМОЛОТ»
ЁШЛАР ИЖТИМОЙ ҲАРАКАТИ
МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Газета Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2007 йил 19 апрелда № 0242 рақам билан рўйхатдан ўтган.

Бош муҳаррир:

Ашуров Салим Тўраевич

Тахрир ҳайъати:

Баҳодир Фаниев, Меҳриддин Шукуров (бош муҳаррир ўринбосари — «Turkiston»), Элмурод Нишонов (масъул котиб — «Turkiston»), Ирина Кочергина (бош муҳаррир ўринбосари — «Молодежь Узбекистана»), Елена Калинина (масъул котиб — «Молодёжь Узбекистана»), Рустам Қосимов

Навбатчи муҳаррир:

Назарова Майсара Тошевна

Саҳифаловчи:

Рўзиев Зафар Хусанович

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Таҳририят манзили: 100029, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар: (371) 233-95-97. (371) 233-79-69
e-mail: info@turkiston.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида, А-3 форматда чоп этилди. Ҳажми — 2 босма табок. Корхона манзили: «Буёк Турон» кўчаси, 41.

Индекслар: 203, 3203
Баҳоси келишилган нарҳда.

Буюртма Г-157.
Адади — 12351
Босишга топшириш вақти — 21.00
Топширилди — 20.45
ЎЗА якуни — 20.35

Офсет усулида босилган.

1 2 3 4 5 6